

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 24.

Sjette Sessions anden Samling.

16de Møde.

Torsdagen den 25de Januar.

(Fortf.)

Ploug (fortsat): Jeg troer imidlertid ikke, at det vil være hensigtsmæssigt, at foreslaae Ophævelsen af en heel Mængde Fripladser, som findes ved de offentlige Skoler, fordi jeg troer, at det er godt, at den uformuende Befolkning der igjennem har Afgang til at faae sine Børn bedre underviste, end ellers er muligt for dem; derimod troer jeg rigtignok, at der kunde være god Anledning — uagtet jeg seer, at Ministeren er af en anden Mening — til at tænke paa, om ikke Skolelønnen kunde forhøies, saaledes at den nogenlunde kom til at svare til, hvad Skoleundervisningen er værd. Jeg skal blot t. Ex. anføre, at her ved de private Instituter i Kjøbenhavn savnes der ingenlunde endog en meget stærk Tilgang, og der er Betalingen for Skoleundervisningen over det Dobbelte; og jeg seer af Motiverne til et af de andre Lovforslag, at i Odense Realskole er Betalingen i den øverste Klasse 10 Rd. om Maaneden, — hvilket altsaa er det Tirdobbelte af, hvad Staten tager for Undervisningen i de lærde Skoler.

Westenholz: Jeg har tidligere udtalt, og skal her gjentage, at jeg mener, at alle vore Embedsmænd ere for slet afslagne, og derfor gaaer jeg meget gjerne ind paa dette Lovforslag, idet jeg i Modsetning til, hvad en anden æret Rigsdagsmand (Grundtvig) har sagt, netop troer, at et særskilt Lovforslag herom er rigtigt. Jeg troer, at det er meget uheldigt, igjennem Finantsloven og igjennem

Lønningstillæg at forbedre Embedsmændenes Kaar. Vi skulle tværtimod ved en almindelig Lønningsslov stille dem bedre. Jeg kan naturligvis ikke gaae ind paa, hvorvidt Organisation af det lærde Skolevæsen er rigtig eller ikke; men det forekommer mig dog, at Lærerne ved de lærde Skoler ikke burde stilles aldeles udenfor, hvad der i andre lignende Livsstillinger ansees for rigtigt, idet jeg antager, at man ogsaa her bør sætte Mandens Indtægter noget i Forhold til, hvad han udretter. Jeg troer derfor, at det vilde være gavnligt, om Skolecontingentet i de lærde Skoler forhøiedes saaledes, at Lærerne nøde dette Tillæg; thi dette vilde ligesom ved de private Skoler borge for en god Underviisning, og igjennem en forøget Tilgang vilde da tillige skabes en Forbedring i Lærernes pecuniære Tilstand. Jeg kan forøvrigt ikke forstaae, hvorfor vi skulle blive ved, først at give en billig Underviisning ved de lærde Skoler, Universitetet og Kadetakademiet, og senere, efterat disse Underviisninger og altsaa denne Begunstigelse er ydet Bedkommende, da end ydermere give dem en fortrinlig Berettigelse til Ansættelse i Statens Tjeneste. Det forekommer mig ikke rigtigt.

Brøchner: Jeg kan i det Væsentlige henholde mig til, hvad der er udtalt af de ærede Rigsdagsmænd for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) og Svendborg Amts 3die Valgkreds (Ploug); der er kun endnu enkelte Punkter, som jeg skal tillade mig nærmere at gaae ind paa. Hvad Lovens Nødvendighed angaaer, saa troer jeg, at Meningerne derom ikke kunne være deelte; men jeg mener, at man ikke blot kan begrunde den ved at se den fra Lærernes, navnlig fra Adjuncternes,